

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Friskolan
Svettpärulan inom Friskolan Svettpärulan AB i
Karlskrona kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Friskolan Svettpärlan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Friskolan Svettpärlan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, vidareutveckla arbetet med att tydliggöra syftet med undervisningen i alla ämnen så att eleverna får möjlighet att förstå vad de förväntas lära sig.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **12 januari 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 LUND. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:8533) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Friskolan Svettpärlan leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa, officiell statistik samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och systematiskt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen, undervisningens genomförande samt lärares förutsättningar. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultat över tid utifrån ämnen, årskurser, kön, omdömen, betyg samt resultat på kartläggningar och nationella prov. Rektorn följer upp lärarnas förutsättningar och undervisningens kvalitet liksom värdegrundsuppdraget genom att regelbundet närvara i verksamheten, styrda möten med exempelvis elevhälsan och samordnare samt genom att föra kontinuerlig dialog med personal och i medarbetarsamtal. Rektorn skaffat sig också information om undervisningens genomförande genom spontana lektionsobservationer och de observationer som skolans samordnare och förstelärare har i uppdrag att genomföra. Rektorn leder under läsåret ett välfungerande analysarbete som inkluderar personal och i viss mån eleverna utifrån utvalda analysområden. I arbetet för personalen finns det avsatt tid för analys på individ, grupp och organisationsnivå. Exempelvis styrda analysfrågor av rektorn som lärarna först reflekterar kring utifrån kunskapsresultat, för att rektorn därefter lyfta aktuellt område till en aggregerad nivå. Detta för att kontinuerligt följa upp att undervisningen möter de behov som finns i respektive elevgrupp alternativt vad som behöver förändras i undervisningen för att eleverna ska nå längre i sitt lärande. Därtill görs en

övergripande analys där kunskapsresultat sätts i relation till undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar i syfte att identifiera skolans övergripande utvecklingsbehov. Rektorns analys visar bland annat att skolans resultat gällande läsförståelse har börjat sjunka, främst pojkars resultat. Rektorn har utifrån detta konstaterat att det saknas ett heltäckande kartläggningssystem för samtliga årskurser. Rektorn har också sett att läshastighet påverkas av de sjunkande resultaten gällande läsförståelse. Rektorns analys har visat ett utvecklingsområde som berör likvärdig bedömning och betygssättning då skolan har stor avvikelse i vissa ämnen mellan nationella prov och slutbetyg. Rektorn har också tidigare identifierat att undervisningen inte var anpassade utifrån aktuella elevgrupper då lärare fokuserade i huvudsak på elever i behov av stöd och i mindre utsträckning på de elever som behövde utmanas ytterligare.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och fördelar resurser med en tydlig koppling till de identifierade behoven. För att möta skolans resultat utifrån sjunkande läsförståelse har rektorn först tillsammans med lärarna diskuterat vad som behöver förändras och utvecklas i undervisningen kopplat till läsning. Därefter har rektorn tillsammans med lärarna utarbetat en handlingsplan för läsglädje och läsförståelse som gäller för hela skolan med inspiration från en föreläsare. Härutöver har rektorn fattat beslut om vilka screeningar som ska genomföras i respektive årskurs. För att stärka likvärdighet vid betygssättning har rektorn styrt fortbildning för lärarna mot aktuellt område med efterföljande diskussioner, vilket har genomförts både för hela kollegiet men även på individnivå. För att möta det tidigare behovet av att anpassa undervisningen utifrån aktuell elevgrupp har rektorn tillsammans med lärarna genomfört förändringar i organisationen och i undervisningen. Exempelvis har rektorn infört två-lärarsystem, fler tillfällen för undervisning i halvklasser eller andra gruppkonstellationer. I undervisningen har lärarna arbetat med hur de ger feedback till eleverna, vilka undervisningsmetoder de använder samt gjort en översyn av läromedel och dess nivåer. Dessa insatser har gett en positiv effekt på elevers lärande så att även elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling utmanas. De beslutade insatserna följs systematiskt upp av rektorn genom skolans ledningsgrupp och träffarna för kollegialt lärande. Rektorn gör även vid behov förändringar i organisationen utifrån den uppföljning och analys som görs. Exempelvis förändring av arbetslagens struktur och uppdelning kopplat till specialpedagogisk kompetens. Likaså fördelar rektorn personella resurser utifrån avstämningar som görs regelbundet med personalen. Exempelvis styr rektorn resursförstärkning till en årskurs samt styrt stöd i form av specialpedagogisk kompetens.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har en tydlig organisation för samverkan lärare emellan samt emellan lärare och elevhälsan. Bland annat genomförs samverkan kontinuerligt i respektive arbetslag, på styrda arbetslagsmöten, regelbundna konferensträffar och studiedagar med innehåll kopplat till skolans olika utvecklingsområden. Inom ramen för skolans mötesstrukturer sker även kollegialt lärande utifrån beslutade utvecklingsinsatser. Exempelvis genomförs ett kollegialt lärande i likvärdighet och rättssäkerhet vid betygsättning. Detta görs genom att lärarna tar del av utbildning, får pröva att planera, genomföra och utvärdera moment i undervisningen med stöd av andra kollegor. Rektorn leder arbetet genom att planera och skapa förutsättningar i form av möten och strukturer tillsammans med exempelvis representanter för elevhälsan och samordnare samt deltar aktivt i vissa mötesforum. Därtill följer rektorn upp att pågående utvecklingsinsatser ger avtryck i undervisningen. Detta gör rektorn genom deltagande i styrda möten, samtal med lärarna, tar del av dokumentation, information av samordnare samt lyssnar in elevernas tankar. Vidare framgår att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av personalen. Rektorn ger tydlig ledning och kommunicerar skolans rutiner och förhållningssätt regelbundet, både muntligt men också skriftligt. Exempelvis finns det en checklista vad lärarna ska genomföra under läsåret utifrån skolans systematiska kvalitetsarbete. Det finns även kända rutiner för frånvarohantering, anmälan om särskilt stöd och anmälan om misstanke om kränkande behandling. Därtill får obehöriga lärare en väl planerad introduktion, genom utsedd mentor samt stöd av rektorn, kollegor och skolans personalhandbok.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder ett medvetet och strategiskt jämställdhetsarbete på skolan och vidtar vid behov åtgärder för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn gör en bred uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv genom att analysera såväl undervisningen som kunskapsresultat, extra anpassningar och särskilt stöd samt anmälningar om kränkande behandling utifrån ett könsperspektiv. Rektorn ger även lärarna i uppdrag att göra jämförelser mellan pojkars och flickors studieresultat utifrån skolans systematiska kvalitetsarbete. I sin uppföljning har rektorn sett skillnader på pojkars och flickors resultat över tid. Exempelvis har flickor inte bara godkända betyg i samtliga ämnen i högre utsträckning än pojkar, utan flickor har också högre betygspoäng i samtliga ämnen jämfört med pojkar. Rektorn har också identifierat att störst genusavvikelse finns i ämnet historia och minst genusavvikelse finns

i ämnet bild sedan två år tillbaka. Rektorn har via uppföljning av trygghetsresultat urskilt att det är fler pojkar inblandade i incidentrapporter i de lägre åldrarna medan flickor är inblandade i högre utsträckning i de högre åldrarna. Utifrån resultaten har rektorn genomfört samtal med berörda lärare för att förstå bakomliggande orsaker och vilka åtgärder som kan vara relevanta. Rektorn har därför utifrån den samlade analysen av skolans resultat beslutat att genomföra en kompetensutveckling för all personal. Kompetensutvecklingen berör bland annat stödstrukturer i undervisningen, studieteknik samt bemötande och normmedvetenhet hos lärarna. Föreläsare har bjudits in till skolan och därefter har personalen haft styrda forum där personalen har fått reflektera tillsammans vilka normer de själv bär på och hur de planerar och genomför sin undervisning utifrån att alla elever ska nå så långt som möjligt, oavsett könstillhörighet. Utöver dessa åtgärder har rektorn, elevhälsan och lärarna dialog om val av litteratur i undervisningen och inköp till skolans bibliotek, vilka läromedel som de använder samt hur de arbetar med jämställdhet inom olika arbetsområden i undervisningen. I undervisningen möter elever frågor som berör samhällsnormer och normkritiskt tänkande, exempelvis hur reklam utifrån kön framställs samt kroppsideal. Rektorn följer genom skolans samordnare och specialpedagoger upp hur lärarna omsätter läroplanens delar om jämställdhet i sin undervisning och jämställdhet är en återkommande punkt på ledningsmöte och studiedagar för att säkerställa kontinuitet samt eventuella förbättringsåtgärder.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Stimulans och anpassningar utifrån elevernas behov och förutsättningar

Lärarna arbetar medvetet med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära samt med att signalera höga förväntningar på eleverna. För att stärka elevernas självförtroende och motivation arbetar lärarna aktivt med att ge eleverna feedback under lektionernas gång kring vad som har gått bra och vad som kan utvecklas. Detta gör lärarna muntligt på gruppnivå och på individnivå genomförs det både muntligt och skriftligt. På så sätt visar lärarna också att de har förväntningar på att eleverna kan nå längre i sitt lärande. Lärarna arbetar medvetet med att motivera eleverna genom att utgå från elevernas intressen i undervisningen på olika sätt.. Exempelvis genom att låta eleverna kreativt gestalta egenvalda personer inom ämnet bild. Lärarnas relationsbyggande med eleverna skapar en god gemenskap och ett tillåtande lärandeklimat. Lärarna tydliggör även sina höga förväntningar på eleverna vid genomgång av nya arbetsområden. Lärarna visar genom ord och handlingar att de tror på eleverna och att de utmanar eleverna att utveckla sina skoluppgifter utifrån lärarnas tro till elevernas förmågor.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att alla elever stimuleras och utmanas, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Lärarna planerar och genomför undervisningen så att den anpassas för aktuell elevgrupp och i detta arbete har lärarna stöd av specialpedagogisk kompetens. Lärarna har tillsammans med rektorn och skolans elevhälsa identifierat att de tidigare i huvudsak har fokuserat på de elever som behöver mest stöd i sin kunskapsutveckling vilket har lett till att de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling har fått stödja varandra i sitt lärande. Tillsammans har rektorn, elevhälsan och lärarna utvecklat undervisningen för att möta alla elevers behov och således även identifierat vilka elever som behöver ytterligare utmaningar. Till exempel använder sig lärarna av välavvägda gruppindelningar utifrån undervisningens innehåll samt anpassat material och uppgifter i analog och digital form, både för elever som behöver lite enklare uppgifter och för elever som behöver svårare och fördjupande uppgifter.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Lärarnas undervisning skapar goda möjligheter för eleverna att reflektera utifrån undervisningens innehåll och över sitt eget lärande. Eleverna möter

regelbundet tillfällen i undervisningen där de får reflektera kring frågor utan ett givet svar samt dilemman. Till exempel ställer lärarna regelbundet öppna frågor till eleverna i flera ämnen där eleverna får resonera och uttrycka en egen åsikt samt ta del av andras åsikter. Lärare låter även elever reflektera över sitt eget lärande och utveckla strategier för sitt lärande. Detta gör lärarna genom att exempelvis låta eleverna skriva ner alternativt reflektera muntligt vad de har lärt sig och hur de lär sig bäst. Lärarna introducerar olika studietekniker för att ge elever en bredare bas av strategier för att kunna äga sitt lärande, exempelvis begreppskort, tankekartor och stödstruktur med kategoriserande rubriker för beskrivande texter. Studieteknik är ett återkommande inslag i undervisningen på alla stadier och för elever som går i de äldre årskurserna finns det än mer styrda lektioner om studieteknik i början av läsåret.

Lärarna ger eleverna ett reellt inflytande över planeringen av undervisningen och dess innehåll samt tillfällen till att utvärdera densamma. Vid planering får eleverna vara delaktiga i att välja vilka arbetssätt och arbetsformer som passar dem bäst, likväl som redovisningsformer. Exempelvis har elever fått spela in en podd och ljudfiler i stället för att redovisa muntligt inför klasskamrater. Eleverna får också påverka undervisningens innehåll utifrån lärarens grundplanering. Det gör eleverna genom att lärarna först undersöker, genom exempelvis samtal, vad eleverna kan inom aktuellt arbetsområde för att därefter inventera vad eleverna önskar lära sig mer av. Därutöver får eleverna regelbundet utvärdera undervisningen tillsammans med lärarna, främst via enkäter och samtal. Utvärdering görs främst efter avslutat arbetsområde. Elever får ibland uttrycka vad de tycker om enskilda lektioner genom att visa det med tummar i slutet på lektioner. Underlag från elevernas utvärderingar och elevernas spontana synpunkter beaktar lärarna i syfte att utveckla undervisningen. Exempelvis framkom i en klass att eleverna inte uppskattade lärarens val av gemensam litteratur, då den inte väckte deras intresse, vilket ledde till att läraren ändrade vidare planering för arbetsområdet.

Variation, aktivt lärarstöd och målfokus

Lärarna ger eleverna en varierad och stimulerande undervisning och ett aktivt lärarstöd. Det finns en variation och en balans mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt att arbeta på som lärarna anpassar utifrån elevgrupp. Till exempel varvas arbete i grupp, par och enskilt med olika moment såsom film, digitalt och analogt arbete samt med inslag kopplade till elevers intressen. Eleverna får på olika sätt stöd i att förstå uppgiften, att komma igång med skolarbetet och bibehålla sitt engagemang. Detta genom att lärarna muntligt förklarar uppgiften, att de visar hur

praktiska moment kan genomföras eller genom ytterligare genomgångar enskilt eller i mindre grupper. Exempelvis ger lärare begreppslistor inför skolarbetet samt visar exempel på hur uppgifter kan lösas. Likaså genomför lärare övningar tillsammans med eleverna för att stämma av att alla elever har förstått aktuellt moment. Under lektioner är lärarna aktiva i klassrummet och uppmärksammar både elever som ber om hjälp och elever som inte själva påkallar lärarens uppmärksamhet. Lärarna nyttjar även medvetet närliggande grupprum för att ge eleverna möjlighet, utifrån ålder och skoluppgiftens karaktär, att arbeta på olika platser och i olika konstellationer.

Undervisningen är överlag strukturerad, men syfte och mål med undervisningen kommuniceras inte tydligt till eleverna i samtliga ämnen. Samtliga lektioner innehåller en tydlig start med gemensam muntlig introduktion, och flertalet av lärarna har lektionsinnehållet beskrivit i punktform på whiteboard-tavla alternativt digitalt. Vid lektionens inledning knyter flertalet lärarna an till vad eleverna gjorde vid föregående tillfälle inom aktuellt ämne och förklarar vad lektionen ska handla om och vad de ska arbeta med under lektionen. Lektionerna avslutas på olika sätt vilket kan vara genom en kort sammanfattning eller information om vad som händer nästa lektion. Det händer också att lektioner avslutas med att lärarna ber eleverna att plocka undan utan en gemensam avslutning kopplat till lektionens innehåll. Lärarna tydliggör syfte och mål vid ett nytt arbetsområde och lärare kopplar det till kommande arbetsområde, elevernas intresse, vardag och framtid. Det är dock inte alltid tydligt för eleverna hur de olika delmomenten i en lektion hänger samman med undervisningens mål och syfte. Det skiljer sig åt hur tydligt lärare förklarar syftet och en del lärare ställer fler frågor till eleverna om varför de tror att de behöver lära sig ett visst arbetsområde. För elever är syfte och mål mer tydligt hos vissa lärare och inom vissa ämnen utifrån varför de ska lära sig ett visst innehåll. Rektorn har identifierat att elever upplever att det är svårt att förstå vad som förväntas inom vissa ämnen och hos enstaka lärare och har således tillsammans med lärarna ett pågående arbete med uppgiftsmatriser för att synliggöra syftet för eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, vidareutveckla arbetet med att tydliggöra syftet med undervisningen i alla ämnen så att eleverna får möjlighet att förstå vad de förväntas lära sig.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att alla lärare inte förklarar för eleverna vad de förväntas lära sig under lektionen och varför. Detta innebär att det kan bli otydligt för eleverna hur olika delmoment och aktiviteter främjar lärandet utifrån lektionens innehåll samt hur det relaterar till vad som är syftet med undervisningen. Därmed finns en risk att eleverna inte ser lärandet i ett logiskt sammanhang samt att det inte uppfattas som meningsfullt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under ledning av rektorn, fortsätter att vidareutveckla undervisningens struktur så att syftet med undervisningens innehåll och delmoment tydliggörs för eleverna i samtliga ämnen. Det är viktigt att eleverna ges möjlighet att förstå vad de ska lära och varför samt veta vad som förväntas av dem utifrån kursens innehåll. Det är lärarna som avgör hur syftet och det centrala innehållets delar väljs ut och kombineras i ett arbetsområde i undervisningen. Dessa ämnesdidaktiska val ligger till grund för hur undervisningen genomförs, och påverkar därmed vilka kunskaper eleverna får möjlighet att utveckla. Ett sätt att göra det är att lärarna i praktiken konkretisera målet med lektionen för eleverna, utifrån ålder och mognad, genom att tydliggöra syftet och vilka kunskaper som det är tänkt att eleven ska kunna utveckla. Lärarna kan också genom sin lektionsstruktur sammanfatta undervisningens olika delar och relatera eller återknyta till syftet med lektionen eller arbetsområdet för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och för att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande. Detta betyder dock inte att lärarna ska redovisa exakt vad som står i kursplanen eller hänvisa eleverna till att läsa dessa texter själva. Det handlar om att lärarna har en så pass tydlig idé om kopplingen mellan centralt innehåll och de kunskaper eleverna ska utveckla så att lärarna på ett kortfattat och för eleverna lättförståeligt sätt kan förmedla vad eleverna ska lära sig under lektionen och vad de olika aktiviteterna syftar till och därefter knyta samman undervisningens mål och syfte.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

På skolan finns ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i och där lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö. Studiero är ett prioriterat utvecklingsområde för skolenheten utifrån rektorns sammanvägda analys. Som ett led i att skapa en ökad samsyn har en föreläsning genomförts av extern aktör utifrån studiero och lärarledarskap med efterföljande diskussioner. Skolans personal har enats om gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa studiero och en lugn miljö på lektionerna som samtliga lärare tillämpar. Det handlar om tydliga rutiner kring exempelvis mobiltelefoner, anpassningar i lärmiljön, låsta klassrum när lektioner inte pågår, medvetna placeringar i klassrum och nyttjande av närliggande grupp rum samt strukturer kring lektionsupplägg. Eleverna är delaktiga i arbetet med studiero och lugn miljö genom att de tillsammans med lärarna diskuterar vilket klimat de vill ska råda i klassrummet och definitionen på begreppet studiero. Eleverna är också årligen delaktiga i bearbetning av skolans ordningsregler och dess konsekvenstrappa genom elev- och klassråd. Elevernas upplevelse av studiero fångas även upp genom regelbundna enkäter och samtal. Exempelvis får elever utifrån respektive studie besvara en enkät som benämns klasstempen, där elevernas upplevelse av studiero är en parameter. Klasstempen följs upp av rektorn och skolans personal och återkopplas till eleverna i form av diagram för respektive klass. Detta efterföljs av samtal mellan lärare och elever utifrån vilka eventuella insatser som behöver vidtas. Skolans elevhälsa och lärare har exempelvis gjort en riktad insats för en årskurs i form av ändring i lärmiljön för att minska antalet förflyttningar för eleverna under lektioner, med syfte att stärka studiero. Vidare har lärarna goda möjligheter att gemensamt diskutera

strategier och förhållningssätt med varandra. Detta görs exempelvis regelbundet i respektive arbetslag samt tillsammans med elevhälsans representanter och rektorn. Under lektionerna använder lärarna flera ändamålsenliga metoder för att upprätthålla studiero i klassrummet, såsom att påkalla enskilda elevers uppmärksamhet genom att nämna dem vid namn och att uppmana till att lägga undan dator för att kunna fokusera särskilt vid vissa moment.

Arbetet för trygghet

Rektorn och personalen bedriver ett medvetet och välfungerande arbete med att skapa trygghet. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser som genomförs systematiskt under läsåret. Exempelvis arbetar lärarna återkommande med skolans värdegrund genom gruppstärkande övningar och gemensamma aktiviteter, med syfte att skapa en känsla av gemenskap. Detta arbete görs stadietvis, alla skolans elever tillsammans och genom fadderverksamhet beroende på tema. All personal på skolan är väl medvetna om vikten av goda relationer för att främja trygghet och arbetar aktivt med att skapa sådana i olika sammanhang med eleverna. Ingångar som personalen använder är exempelvis genom att visa engagemang för elevers intressen och att visa att de bryr sig om eleverna. Som en del i det främjande trygghetsarbetet arbetar personalen också med samsyn och gemensamma förhållningssätt kring hur de skapar trygghet vilket regelbundet tas upp i gemensamma forum. Exempelvis reagerar och agerar all personal vid eventuella incidenter. Det förebyggande arbetet och de åtgärdande insatserna utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Elevernas upplevelse av trygghet följs systematiskt upp och kartläggs bland annat genom Skolinspektionens Skolenkät, skolans och huvudmannens årliga enkäter, kränkingsanmälningar, utvecklingssamtal, elevhälsomöten och sammanställning på gruppnivå från hälsosamtal. Som en del i det förebyggande arbetar lärarna som undervisar i årskurs 2–9 med nätanvändning och etik utifrån styrd litteratur för respektive stadiet. Exempelvis undervisar lärarna i källkritik, sociala medier och hur man beter sig schysst online utifrån ålder och mognad. Därtill finns det styrda rastaktiviteter som genomförs av skolans elever genom Skolidrottsföreningen och hög vuxennärvaro vid raster. Det har funnits otrygga platser såsom toaletter, duschutrymme och transporter där rektorn har vidtagit åtgärder som gett effekt. Eleverna upplevde också tidigare att rastvärdarna inte var tillräckligt utspridda på skolgården vilket också har lett till ökad närvaro av skolpersonal på skolgårdens olika ytor.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg, 5. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn följer regelbundet upp och analyserar lärares bedömningar ur ett likvärdighetsperspektiv för att upptäcka eventuella avvikelser. Rektorn genomför regelbundet analys av omdömen och betyg för att identifiera eventuella avvikelser över tid mellan ämnen, klasser, kön, lärare samt resultat på nationella provbetyg. Rektorn tar del av underlag för lärarnas bedömningar inför analysen och jämför dem med omdömen och betyg. Exempel på avvikelser som rektorn har identifierat är att det i några ämnen på högstadiet har varit stora skillnader mellan slutbetyg och nationella provbetyg, och att det i ett annat ämne har varit svårt för eleverna att få betyget A. När det gäller avvikelser mellan nationella provbetyg och slutbetyg har rektorn genom samtal och diskussioner med lärarna dragit slutsatsen att det dels handlat om skolans syn på begreppet särskilt beakta i förhållande till en allsidig bedömning av ett brett och varierat underlag, dels hur skolan genomfört nationella prov utifrån elevers behov av anpassningar och särskilt stöd. Rektorn har även identifierat att inom ämnet matematik har lärare arbetet för lite med komplexa uppgifter för hela elevgruppen, vilket syns vid genomförandet av nationella prov. När rektorn har noterat en avvikelse för hen en dialog med berörd lärare och efterfrågar förklaringar för att ta reda på om eventuella avvikelser är rimliga. Rektorn lyfter därefter vad hen har sett i sin analys till alla lärare. Som ett resultat av analyserna har rektorn har vidtagit åtgärder såsom att skolenheten har en pågående handlingsplan kring kompetenshöjande insatser kring bedömning och betyg som riktar sig såväl mot individ som mot hela personalgruppen.

Kvalitetssäkringar av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ger goda förutsättningar för skolans lärare att kvalitetssäkra sina bedömningar och ser till att lärarna använder flera olika metoder för likvärdighet. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarnas samverkan kring betyg och bedömning genomförs regelbundet inom ramen för skolans mötesstruktur samt utifrån det högprioriterade utvecklingsområdet Likvärdighet och rättssäkerhet vid betygsättning. Exempelvis har lärarna deltagit i webinarium om bedömning och betygsättning. Samtliga lärare inom årkurs 4–9 har under läsåret 2024/2025 deltagit i en digital utbildning gällande rättsäker betygsättning med efterföljande samtal och diskussioner. Lärare som i huvudsak undervisar i årskurs 1–3 har deltagit i utbildningen utifrån relevanta delar kring bedömning. Även om det finns lärare som är ensamma i att undervisa i sitt ämne har samtliga lärare kontinuerliga träffar med syfte att diskutera bedömning och betygsättning. Exempelvis arbetar lärare tillsammans med att utveckla uppgiftsspecifika bedömningsmatriser för att utveckla en gemensam bedömarkompetens och att synliggöra för eleverna vad som krävs på respektive betygsnivå. Gällande nationella prov ger rektorn lärarna goda möjligheter till samverkan kring planering, genomförande, rättning och sambedömning. Vid genomförande, rättning och bedömning av både nationella prov samt skolenhetens egna utformade bedömningssituationer är skolans speciallärare och specialpedagoger involverade. För att komma till rätta med de avvikelser som finns gällande nationella provbetyg och slutbetyg har rektorn under läsåret 2024/2025 tydliggjort system och rutiner för avvikelshantering. Rektorn har infört att lärare ska rapportera jämförelse av höstens betyg i årskurs 9, nationella provbetyg och slutbetyg samt att de ska skriva noteringar varför det eventuellt förekommer avvikelser. Rektorn har även styrt riktade insatser till enskilda lärare i form av stöd av förstelärare och samordnare med täta uppföljningar. I arbetet med att kvalitetssäkra sina bedömningar använder lärarna sig av flera olika metoder vilket rektorn regelbundet följer upp. Rektorn leder bland annat arbetet genom att se till att lärarna genomför kontinuerliga screeningar i alla årskurser och resultaten av dessa används bland annat som ett stöd i bedömningsarbetet. Därtill använder skolans lärare, utöver obligatoriska kartläggning- och bedömningsstöden, Skolverkets valbara bedömningsstöd i flertalet ämnen. I arbetet har rektorn en tät dialog med lärarna, samordnare och representanter för elevhälsan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet men vill i sammanhanget påtala vikten av att rektorn fortsätter att leda arbetet med likvärdighet i bedömning, omdömen och betyg. Detta för att minska risken med att felaktiga betyg sätts som inte avspeglar elevens faktiska kunskaper, vilket kan få en rad genomgripande konsekvenser för elevens framtid.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn och representant för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och måloppfyllelse vad gäller nationella mål och likvärdighet.

Huvudmannen sammanställer ett brett underlag av studieresultat såsom meritvärde över tid och kön, behörighet till gymnasiet samt andel elever antagna på sitt första val. Därtill sammanställer huvudmannen resultat avseende klagomål, anmälningar om kränkande behandling, antal åtgärdsprogram samt resultat från olika enkäter som besvaras av elever, vårdnadshavare, personal och rektorn. Analys av sammanställningar genomförs av huvudmannen utifrån koncernens systematiska kvalitetsarbete där rektorn har i uppdrag att bidra med rapporter och relevant information utifrån exempelvis prioriterade områden. Vid styrda forum granskar huvudmannen rektorns kvalitetsarbete och har tidigare identifierat behov i verksamheten vilket berörde utveckling av skolenhetens systematiska kvalitetsarbete och skolenhetens betygsglidning i förhållande till nationella provbetyg. Vidare tar huvudmannen emot och klagomål och synpunkter på ett oberoende sätt och vidtar nödvändiga åtgärder. Huvudmannen har en tydlig rutin för klagomålshantering, vilken kommuniceras i tal och skrift till elever, vårdnadshavare och personal. Detta görs vid varje läsårsstart genom att information ges om var rutinen finns på skolenhetens hemsida och skolans lärplattform.

Ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn avseende klagomål är tydlig och huvudmannen utreder klagomål gällande rektorn på ett oberoende sätt. Därtill är roller och övrig ansvarsfördelning kända och väl förankrade, såväl inom huvudmannens som skolans organisation.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen tar ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik avseende förutsättningar att bedriva god undervisning. Huvudmannen har upprättat en strategiplan för ett, tre och fem år framåt tillsammans med rektorn, där huvudmannen följer upp förutsättningarna för undervisningen. Strategiplanen innehåller specifika satsningar för skolenheten, inköp utifrån identifierade behov samt hur huvudmannen skapar förutsättningar för skolledarskifte. Huvudmannen arbetar med att förnya hyresavtal, vilket berör både skolans idrottshall och skolans utemiljö. Huvudmannen följer även upp skolenhetens tillgång till läromedel, lärverktyg samt annan utrustning och styr aktivt medel till verksamheten. Därtill följer huvudmannen upp lärarbehörigheten på skolan och har god insyn i vilken kompetens som finns på skolan utifrån att de begär in dokumentation av rektorn samt vilka behov av kompetensutveckling som skolenheten har. Tjänster utannonseras för att öka behörighetsgraden och huvudmannen stödjer även två obehöriga lärare genom vidareutbildning.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett behovsanpassat stöd som bygger på en god kännedom om den verksamhet som bedrivs på skolan. Rektorn får löpande stöd av huvudmannen, dels genom kontinuerlig dialog för att skolans ska nå en god måluppfyllelse, dels stöd i form av relevant kompetensutveckling. Vid styrelsemöten genomförs kontinuerlig uppföljning av skolenhetens systematiska kvalitetsarbete vilket bland annat berör resultat och analys av måluppfyllelse, analys av koncernens olika enkäter, resursfördelning och läsårssatsningar. Inför styrelsemöten förbereder deltagande parter sig genom att ta del av aktuella dokument, vilket både möjliggör insyn men även förberedelse för dialog och fördjupande frågor. Styrelsen agerar också som ett bollplank till rektorn i frågor som berör personalbemanning, organisation, ekonomi och skoljuridik samt styr tid vid styrelsemöten till omvärldsspaning, exempelvis Regeringens betygsutredning. Därtill har huvudmannen centrala stödfunktioner som har möjlighet, om det skulle bli aktuellt, att stödja och bistå rektorn vid eventuella svåra och obekväma beslut. Vidare visar granskningen att huvudmannen ger rektorn kompetensutveckling i syfte att rektorn ska fortsätta att vara en pedagogisk ledare. Exempelvis ordnar huvudmannen regelbundna möten mellan rektorer inom koncernen med innehåll som exempelvis ledarskapsutveckling, inspirationsföreläsningar och informationshantering.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Sandra Andersson

Föredragande

Signerat av: Sandra Andersson

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Albin Hellberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med representanter för huvudmannen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten 19–21 maj 2025. Intervju med representanter för huvudman genomfördes via videolänk den 22 maj 2025. Besöket genomfördes av utredarna Sandra Andersson och Albin Hellberg. Friskolan Svettpärulan är en fristående skola belägen i Karlskrona kommun, med huvudmannen Friskolan Svettpärulan AB. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 241 elever i årskurs 1–9. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor.